

Schoolplan ALN-VNT
Ferney-Voltaire, Frankrijk
Periode 2016-2020

Schoolplan

Naam school: ALN-VNT

Plaats en land: Ferney-Voltaire, Frankrijk

Soort onderwijs: van kleuteronderwijs tot eindexamen

Periode 2016 / 2020

Brin PO: 28EU/CI

Brin VO: 28UD

Schoolplanteam:

Coördinator PO: Hilde Bobbink

Coördinator VO: Foppe Venema

Bestuurslid: Igor Bodnár

Eerste versie: februari 2017

Herziene versie: januari 2018

VOORWOORD Januari 2018

Belangrijkste aanpassingen in de versie van dit jaar zijn:

- Het wegvallen van het peuteronderwijs, als gevolg van het Franse protocol, waarbij wij geen Nederlandstalig onderwijs meer mogen geven tijdens franse lestijden, ook niet voor Petite Section
- Terugkeer van de leerlinggebonden subsidie via het NOB.
- Verdere verduidelijking met betrekking tot kwaliteitszorg, ook op insteek van feedback van het NOB
- Nieuwe Cito-toets kalender
- Nieuwe leer methode VO (Sfinx, Memo en Wereldwijd)

Inhoudsopgave

I	De bestaansreden van de school	4
<i>1.1</i>	<i>Ontstaan en geschiedenis van de school</i>	<i>4</i>
<i>1.2</i>	<i>Missie en Visie</i>	<i>4</i>
<i>1.3</i>	<i>Uitgangspunten beleid</i>	<i>4</i>
2.	Het onderwijs	5
2.1	Algemeen	5
2.2	Primair onderwijs	9
2.3	Voortgezet Onderwijs	11
2.4	Leerlingenzorg	16
3.	Schoolorganisatie en ondersteunende processen	21
<i>3.1</i>	<i>Juridische organisatie</i>	<i>21</i>
<i>3.2</i>	<i>Bestuurlijke organisatie</i>	<i>21</i>
<i>3.3</i>	<i>Financieel beleid</i>	<i>22</i>
<i>3.4</i>	<i>Huisvesting</i>	<i>23</i>
<i>3.5</i>	<i>Personeelsbeleid</i>	<i>23</i>
<i>3.6</i>	<i>Veiligheidsbeleid</i>	<i>23</i>
<i>3.7</i>	<i>Klachtenbeleid</i>	<i>24</i>
<i>3.8</i>	<i>Contacten</i>	<i>24</i>
4.	Integrale zorg voor kwaliteit	27
<i>4.1</i>	<i>Bepaling van de kwaliteit (diagnose)</i>	<i>27</i>
<i>4.2</i>	<i>Formuleren van prioriteiten en doelen</i>	<i>27</i>
<i>4.3</i>	<i>Overzicht vernieuwingen en verbeterpunten voor de komende vier jaar</i>	<i>27</i>
<i>4.4</i>	<i>Evalueren van het verbeterplan</i>	<i>28</i>
<i>4.5</i>	<i>Borgen van kwaliteit</i>	<i>28</i>

I De bestaansreden van de school

I.1 Ontstaan en geschiedenis van de school

De vereniging “Association pour la Langue Néerlandaise/Vereniging Nederlandse Taal” is opgericht in 1975 en verzorgt Nederlandstalig onderwijs voor primair onderwijs (peuter-, kleuter- en lagere schoolkinderen) en voortgezet onderwijs.

Onze school heeft als thuisbasis de Cité Scolaire Internationale (CSI, voorheen gekend als Collège/Lycée International) in Ferney-Voltaire. Binnen de CSI staat de school bekend als “Section Néerlandophone”. De CSI is een Franse openbare middelbare school met een internationaal aspect. Er zijn namelijk zes internationale afdelingen (Engels, Duits, Nederlands, Italiaans, Spaans en Zweeds), die moedertaal onderwijs verzorgen naast het Franse curriculum. Deze nationale afdelingen zijn vanaf 1973 opgericht als het resultaat van een overeenkomst tussen CERN (Conseil Européen pour la Recherche Nucléaire) en de Franse overheid.

I.2 Missie en Visie

De missie van de vereniging geeft het bestaansrecht aan: waar staan we voor?

Vanuit de statuten heeft de vereniging tot doel het bevorderen van het Nederlandstalige onderwijs en het aanleren van deze taal.

De visie van de vereniging geeft aan waar we naar toe willen: waar gaan we voor?

Op basis van de missie en de geschiedenis van de school levert dit de visie met de volgende punten:

- Het aanbieden van onderwijs van de Nederlandse taal in de Pays de Gex, met als doel te zorgen dat:
  - enerzijds Nederlandse en Vlaamse kinderen na een tijdelijk verblijf in de Pays de Gex geen taalachterstand hebben bij terugkeer naar Nederland, Vlaanderen, of een andere NTC-school,
  - anderzijds kinderen, van wie één of beide ouders de Nederlandse taal als moedertaal gebruiken, de mogelijkheid te geven de Nederlandse taal tot op eindexamenniveau te kunnen leren.
- De voortzetting van dit aanbod op een financieel gezonde manier.

Deze uitgangspunten hebben er in de loop van de jaren toe geleid dat de school momenteel onderwijs aanbiedt van de Nederlandse taal als moedertaal, vanaf kleuteronderwijs tot aan eindexamen middelbare school. Kortweg, voor kinderen van 4 tot 18 jaar die in Frankrijk (Pays de Gex) wonen. De volledig voltooide opleiding leidt tot een Frans eindexamen “Baccalauréat à Option Internationale” (BOI). Daarbij is dit onderwijs op PO (Primair Onderwijs) en VO (Vervolg Onderwijs) niveau momenteel volledig ingebed in het Franse educatieve systeem in de Pays de Gex: in het PO (niet Maternelle, dus vanaf Groep 3) hebben kinderen de mogelijkheid om één dagdeel per week onder schooltijd onderwijs van een internationale sectie te volgen. In het VO is de internationale sectie ingebed in het lesrooster van het Collège en het Lycée van de Cité Scolaire Internationale in Ferney-Voltaire.

I.3 Uitgangspunten beleid

Moedertaalonderwijs

Er wordt expliciet gekozen om Nederlandse taal alleen als moedertaalonderwijs te geven en niet in combinatie met de keuze van LV2 (‘Langue Vivante niveau 2’, Nederlands als vreemde taal). Voor LV2 zijn er momenteel te weinig leerlingen (per niveau slechts kleine groepen of een enkele leerling) om de kosten te dragen.

Schoolgrootte

Met het huidige, relatief constante, aantal leerlingen (rond de 120), die redelijk evenwichtig zijn verdeeld over alle klassen, is de financiële structuur gezond. Er worden verschillende activiteiten ontplooid om de instroom van kinderen te bevorderen. Er is zonder problemen ruimte tot circa 170 leerlingen, mits die evenredig verdeeld zijn over de verschillende klassen. Om de doorstroming naar het PO te stimuleren is er in 2010 peuteronderwijs gestart. Dit is in 2017 gestopt, omdat het niet mogelijk was om dit in overeenstemming met het Franse protocol te organiseren: tijdens Franse lessen mogen wij geen Nederlandstalig onderwijs aanbieden in Groep 1 en 2 (Maternelle in Frankrijk).

Marketing

Daarnaast wordt er expliciet gewerkt aan marketing en naamsbekendheid (zie paragraaf 3.8.2), waarbij ook de culturele activiteiten van de vereniging betrokken worden (literaire avonden, filmavonden, Sinterklaas, Nederlands/Belgische week en Open Dag op CSI).

Kwaliteit

Om de continuïteit in de kwaliteit te waarborgen wordt stelselmatig geïnvesteerd in het onderwijs, zowel wat betreft de leerkrachten als op het niveau van de methoden. Dit wordt in dit document verder uitgewerkt.

Financieel

Eén van de belangrijke punten voor 'de continuering van het aanbod op een financieel gezonde manier' is de financiële structuur van de school: die is gebaseerd op de detachering van één leerkracht vanuit de Vlaamse overheid en verder op de ouderbijdrage, werkgeversbijdrage en sinds 2018 ook weer een leerlinggebonden subsidie via het NOB. Deze eerste drie pilaren vormen ieder een ongeveer een derde van de inkomsten, de subsidie is momenteel nog niet geheel duidelijk (januari 2018). In de huidige constructie is hiermee een gezonde structuur gecreëerd, gebaseerd op schoolgrootte, type onderwijs dat aangeboden wordt en marketing/nevenactiviteiten om dit te ondersteunen.

Naast een gebalanceerde begroting, is een afdoende reserve opgebouwd om het onderwijs voor de huidige middelbare schoolleerlingen te garanderen tot aan hun eindexamen.

2. Het onderwijs

Over het algemeen wordt Nederlands in het buitenland onderwezen via zogeheten NTC-onderwijs, Nederlandse Taal en Cultuur. Hierin wordt onderscheid gemaakt in drie richtingen:

- 1) Direct aansluiting bij onderwijs in Nederland en Vlaanderen, waarbij meestal Nederlands de dominante taal is in de thuissituatie.
- 2) Zo goed mogelijk op peil houden van de Nederlandse taal, waarbij meestal één van de ouders Nederlands spreekt; voor de verschillende klassen is er maximaal twee jaar achterstand met Nederland/Vlaanderen.
- 3) Nederlands als vreemde taal.

Binnen de ALNVNT richten we ons op richting 1, feitelijk moedertaalonderwijs, met maximaal een half jaar achterstand tijdens het PO (vgl Cito-toetsen als referentie).

2.1 Algemeen

Om het NTC-onderwijs succesvol te kunnen laten verlopen, hebben wij als richtlijn een minimum aantal gewenste onderwijsuren van 120 uren per jaar, c.q. drie uur per week.

- De kleuters krijgen 3 uur les per week
- De leerlingen van groep 3/eerste leerjaar tot en met groep 7/vijfde leerjaar krijgen 3 uur per week les
- Vanaf groep 8/zesde leerjaar krijgen de leerlingen 6 uur per week les in het Nederlands, opgesplitst in 4 uren Nederlands en 2 uren aardrijkskunde/geschiedenis.

Vanaf groep 3/eerste leerjaar is dit onderwijs ingebed in het leerprogramma en de lessen van het Franse onderwijs in Pays de Gex.

Leerstof en vaardigheden die bij het onderwijs in Nederlandse taal en cultuur overgedragen worden, staan ten dienste van de totale persoonlijkheidsvorming.

Het aangeboden onderwijs heeft enerzijds tot doel om de leerlingen voor te bereiden op het behalen van het Nederlandstalige onderdeel van het BOI examen (het baccalauréat à l'option internationale, vergelijkbaar met het Nederlandse VWO onderwijs en het Belgische ASO diploma) en anderzijds om de aansluiting met het Nederlandse en Belgische onderwijs (of een andere NTC-school) zo goed mogelijk te laten verlopen. Daarom wordt in het basisonderwijs ook gebruik gemaakt van het Cito-leerlingvolgsysteem. De school heeft dit schooljaar (2017-18) de laatste generatie 3.0 CITO-toetsen Spelling en Begrijpend Lezen aangeschaft. Daarnaast wordt ernaar gestreefd de kerndoelen te bereiken.

De Nederlandse en Belgische cultuur is een belangrijk onderdeel van ons onderwijsaanbod. Hieraan wordt ruim aandacht besteed in alle leerjaren. Op de middelbare school biedt het vak aardrijkskunde & geschiedenis de mogelijkheid deze dimensie breed uit te werken.

2.1.1 Doelstellingen / Uitgangspunten

We maken gebruik van onderstaande uitgangspunten voor de onderwijsvormen.

- “Adaptief onderwijs”: het scheppen van een pedagogisch klimaat dat kinderen uitdaagt, ondersteunt en vertrouwen schenkt, passend bij de drie basisvoorwaarden in opvoeding:
  - het geloof in je eigen kunnen;
  - het gevoel hebben dat opvoeders/leerkrachten jou waarderen;
  - het gevoel dat je autonoom en onafhankelijk bepaalde opdrachten kan afwerken.
- “Gedifferentieerde instructie”: een mix van klassikale instructie, instructie in kleinere groepen en individuele instructie. Afhankelijk van de leerdoelstelling vinden er grote of kleine groepsactiviteiten plaats, of wordt er individueel gewerkt.
- “Coöperatieve werkvormen”: de leerlingen werken in kleine groepjes op een gestructureerde manier aan één opdracht. Essentieel is dat de opdracht zo wordt geformuleerd dat de leerlingen wel samen moeten werken om succesvol te zijn.
- “Interactief onderwijs”:
  - Betekenisvol leren: aansluiten bij de leef- en belevingswereld van de kinderen, inclusief uitdagende, prikkelende en uitnodigende leeromgeving (klaslokalen, bibliotheek, ICT)
  - Sociaal leren: de leerlingen werken samen in kleine, heterogene groepen op een gestructureerde manier aan een leertaak met een gezamenlijk doel

- Strategisch leren: nadenken over welke aanpak het beste is, inclusief de vuistregels voor het plannen, uitvoeren en evalueren van de opdracht.
- Nastreven hoge motivatie van de leerlingen: gezien het relatief beperkte aantal contacturen en het relatief uitgebreide huiswerk, is dit een essentieel uitgangspunt.

2.1.2 Aannamebeleid

De ALNVNT school bevindt zich in de Pays de Gex, vlakbij Genève en CERN. Daardoor is er een grote dichtheid aan “expatriates” (internationale ambtenaren, onderzoekers, werknemers van grote multinationale bedrijven, NGOs e.d.). De mobiliteit van deze gezinnen is groot. De school stelt dan ook een grote flexibiliteit voorop met betrekking tot de momenten dat nieuwe leerlingen worden toegelaten.

De ALNVNT school staat in principe open voor kinderen die in Frankrijk en in Zwitserland wonen. Kinderen die in Zwitserland wonen, kunnen echter voorlopig niet meer worden toegelaten tot de middelbare school tenzij één van beide ouders bij CERN werkt. Het Franse protocol geeft in principe ook geen toestemming voor toelating van basisschoolleerlingen buiten het Pays de Gex. Daarnaast zijn in de praktijk Zwitserse dagscholen niet bereid vrijstelling te verlenen om de leerlingen onder schooltijd de lessen bij te laten wonen.

Voor alle nieuwe leerlingen vindt een inschatting van de taalsituatie plaats:

- met behulp van het intakeformulier, waarbij de taalsituatie van de leerling wordt bepaald (en waarmee vervolgens leerdoelen worden vastgesteld); een gesprek volgt met de ouders, om wederzijdse verwachtingen op elkaar af te kunnen stemmen;
- de leerkracht neemt een test af om het niveau van de leerling te bepalen.

Bij aanmelding verstrekken de ouders aan de school het leerlingdossier dat bij vertrek van de oude school meegegeven is.

Deze gegevens worden bewaard in het leerlingdossier waarin ook toetsgegevens en gesprekverslagen bewaard worden. Wanneer een leerling van school wisselt, krijgen de ouders op verzoek de volgende documenten mee die een vloeiende voortgang van het onderwijsleerproces vergemakkelijken:

- het onderwijskundig rapport;
- de gegevens van het leerlingvolgsysteem of andere recente toetsgegevens;
- het schoolrapport;
- bewijs van uitschrijving vorige school.

Voor de kleutergroepen wordt, als het maximale aantal leerlingen per klas bereikt is, geselecteerd aan de hand van deze criteria:

- 1) Kinderen die reeds het vorige jaar op school zaten,
- 2) Kinderen die een broertje of zusje in een andere klas hebben,
- 3) Kinderen uit Frankrijk,
- 4) Kinderen uit Zwitserland.

Het bestuur acht het nodig enige flexibiliteit in te bouwen wat betreft deze prioriteringscriteria aangezien het kan voorkomen dat kinderen niet in de 4 bovenvermelde groepen geplaatst kunnen worden (bv. kinderen van oud-leerlingen, docenten of CERN-medewerkers).

De beslissing of een leerling wel of niet een plaats krijgt in een groep wordt door het bestuur genomen en door het bestuur (of namens het bestuur door het secretariaat) aan de ouders meegedeeld. Ouders ontvangen in mei een verzoek om hun kinderen (her) in te schrijven. Vlak voor de zomervakantie ontvangen zij bericht of er plaats is voor hun kind.

2.1.3 Samenwerking met de dagschool (Primair Onderwijs)

Sinds vijf jaar is er een nauwere samenwerking tussen onze internationale afdelingen en de «dagscholen». Deze meer intense samenwerking gebeurt onder stimulans van de Franse inspecteurs van de Pays de Gex (Gex Nord en Gex Sud). De leerlingen van de internationale afdelingen hebben expliciet toestemming om op de dinsdag- of vrijdagmiddag hun officiële lessen in de Franse school te missen, ten behoeve van het internationale onderwijs.

De regels van deze samenwerking zijn vastgelegd in een “protocol” dat tijdens het schooljaar 2014-2015 bekeken en aangepast is. Dit protocol beslaat drie verschillende domeinen:

- het bijhouden en doorgeven van de aanwezigheden;
- twee vergaderingen per jaar waarbij de volgende partijen zijn betrokken: de Franse inspecteurs, de proviseur (directeur van het CSI), de directeurs van de verschillende Franse dagscholen, de directeurs/coördinatoren van de verschillende nationale secties basisonderwijs;
- het inoefenen van bepaalde vaardigheden en attitudes, de evaluatie en het doorgeven van het resultaat hiervan aan de Franse inspectie (zie annex 1). De resultaten van deze evaluatie verschijnen drie keer per schooljaar op het schoolrapport van de Franse dagschool.

2.2 Peutergroep en primair onderwijs

Kleuteronderwijs wordt aangeboden sinds 2000; peuteronderwijs is opgestart in 2010, maar is per 2017 gestopt. Het is de bedoeling de Nederlandse taal vanaf zeer jonge leeftijd gestructureerd te ondersteunen en een stevige basis te bieden om de basisschool goed te doorlopen.

2.2.1 Het onderwijsaanbod Kleutergroep (groep 1 en 2)

Bij de kleuters wordt onderwijs gegeven aan de hand van diverse thema's die per schooljaar kunnen verschillen.

Het doel van de lessen is het spreken van en vertrouwd raken met de taal, het uitbreiden van de woordenschat en het geven van tips aan de ouders om ook thuis actief bezig te kunnen zijn met het uitbreiden van de Nederlandse taal. Dit kan bijvoorbeeld door het uitlenen van prentenboeken en het aanbieden van Nederlandstalige liedjes.

Op deze manier raken de kinderen van jongs af aan al vertrouwd met de werkwijze in de Nederlandstalige klas en is de overstap van de kleutergroep en naar groep drie probleemloos.

De kleuters hebben drie uur les per week.

2.2.2 Het onderwijsaanbod Primair Onderwijs (groep 3 t/m 7; eerste tot vijfde leerjaar)

In het Franse onderwijssysteem valt groep 8 onder Collège.

Voor groep 3 wordt de methode Veilig Leren Lezen gebruikt, voor groep 4 t/m 7 de methode Taal Actief 4. Het Cito-leerlingvolgstelsel wordt gebruikt en er worden onderstaande kerndoelen nagestreefd:

Mondeling taalonderwijs

1. De leerlingen leren informatie te verwerven uit gesproken taal. Ze leren ook die informatie, mondeling of schriftelijk, gestructureerd weer te geven.
2. De leerlingen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven van en vragen om informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij het discussiëren.
3. De leerlingen leren informatie te beoordelen in discussies en in een gesprek dat informatief of opiniërend van karakter is, en leren met argumenten te reageren.

Schriftelijk taalonderwijs

4. De leerlingen leren informatie te achterhalen in informatieve en instructieve teksten, waaronder schema's, tabellen en digitale bronnen.
5. De leerlingen leren naar inhoud en vorm teksten te schrijven met verschillende functies, zoals: informeren, instrueren, overtuigen of plezier verschaffen.
6. De leerlingen leren informatie en meningen te ordenen bij het lezen van school- en studieteksten en andere instructieve teksten, bij systematisch geordende bronnen, waaronder digitale.
7. De leerlingen leren informatie en meningen te vergelijken en te beoordelen in verschillende teksten.
8. De leerlingen leren informatie en meningen te ordenen bij het schrijven van een brief, een verslag, een formulier of een werkstuk. Zij besteden daarbij aandacht aan zinsbouw, correcte spelling, een leesbaar handschrift, bladspiegel, eventueel beeldende elementen en kleur.
9. De leerlingen krijgen plezier in het lezen en schrijven van voor hen bestemde verhalen, gedichten en informatieve teksten.

Taalbeschouwing, waaronder strategieën

10. De leerlingen leren bij de doelen onder 'mondeling taalonderwijs' en 'schriftelijk taalonderwijs' strategieën te herkennen, te verwoorden, te gebruiken en te beoordelen.
11. De leerlingen leren een aantal taalkundige principes en regels. Zij kunnen in een zin het onderwerp, het werkwoordelijk gezegde en delen van dat gezegde onderscheiden.
De leerlingen kennen:
  - regels voor het spellen van werkwoorden;
  - regels voor het spellen van andere woorden dan werkwoorden;
  - regels voor het gebruik van leestekens.
12. De leerlingen verwerven een adequate woordenschat en strategieën voor het begrijpen van voor hen onbekende woorden. Onder 'woordenschat' vallen ook begrippen die het leerlingen mogelijk maakt over taal te denken en te spreken.

Woordenschatonderwijs

Voor NTC-kinderen geldt over het algemeen dat ze een kleinere Nederlandse woordenschat hebben omdat ze minder vaak en in minder verschillende situaties te maken krijgen met de Nederlandse taal. Hier wordt in het onderwijsaanbod en in de didactiek rekening mee gehouden met gerichte aandacht voor woordenschat uitbreiding. Het gaat hierbij niet alleen om het aantal woorden, maar ook om de betekenisaspecten (de concepten) van een woord - ook wel diepe woordkennis genoemd. Ter ondersteuning worden er systematisch (prenten-) boeken en educatieve NT2-software aangeschaft, en worden er leesbevorderende activiteiten georganiseerd.

In het onderwijskundig handelen worden de volgende criteria nagestreefd:

1. Er wordt thematisch geordend gewerkt en met voldoende herhaling en visuele ondersteuning.
2. De leerkracht registreert de aangeboden thema's en de bijbehorende woorden, en gaat na of de lesstof beheerst wordt.
3. Er worden woordleerstrategieën aangeleerd zodat leerlingen zichzelf ook nieuwe woorden kunnen aanleren en hun concepten van bekende woorden kunnen uitbreiden. Het woordveld neemt een centrale plaats in als didactisch hulpmiddel.
4. Zowel intentionele als incidentele woordleersituaties worden gebruikt.
5. De mondelinge activiteiten liggen in de lijn van het thema van het woordenschatonderwijs.

Cultuuronderwijs

De Nederlandse en Vlaamse cultuur maakt een essentieel onderdeel uit van het onderwijsaanbod. Daartoe wordt o.a. gebruik gemaakt van "Klokhuis"-uitzendingen.

Voorts vinden er culturele activiteiten plaats buiten de lessen om. Dit kunnen feesten zijn (Sinterklaas), maar ook thematische knutselochtenden en speurtochten, of een typisch Nederlandse spelmiddag.

Ook wordt aandacht besteed aan bepaalde cultuuraspecten die in de methode geïntegreerd worden aangeboden. Verder wordt er vaak visueel cultureel materiaal gebruikt. De kinderen leren de Nederlandse en Belgische cultuur kennen via websites, uitzendingen van het Jeugdjournaal, films/dvd's en tijdschriften. Geregeld worden Nederlandse en Vlaamse schrijvers uitgenodigd, wordt aandacht besteed aan de "Kinderboekenweek", of culturele activiteiten georganiseerd met inbreng vanuit Nederland of België.

2.3 Voortgezet Onderwijs (vanaf groep 8; zesde leerjaar)

Het voortgezet onderwijs is ingebed in het Collège en Lycée van het CSI te Ferney. Leerlingen uit Pays de Gex die niet in de nabijheid (het zogenaamde “recruteringsgebied”) van het CSI wonen en die voor het toelatingsexamen van een internationale afdeling geslaagd zijn, kunnen op die basis toch toegelaten worden tot het CSI.

Het onderwijs vindt plaats door 6 contacturen per week, waarvan 4 uur per week Nederlandse taal en 2 uur aardrijkskunde en geschiedenis, waarbij in het Nederlands (ook) een gedeelte van het Franse curriculum wordt onderwezen.

2.3.1. Het onderwijsaanbod

Onderwijsprogramma

De afdeling waakt erover dat de programma's een duidelijk Nederlands-Vlaams karakter hebben, door systematisch terug te koppelen naar de meest recente leerplannen van het Nederlandse en Vlaamse onderwijs en naar de pedagogische instructies van de verschillende inspecties, die nauw toezien op het niveau van de afdeling

Daarnaast streeft de afdeling naar aanpassing aan het Franse onderwijssysteem, waarin voor onze afdeling een plaats gecreëerd is. Er is een regelmatig, gestructureerd overleg van pedagogische aard tussen de Franse en de buitenlandse collega's, met name op het gebied van aardrijkskunde en geschiedenis.

Bij het nastreven van bovengenoemde doelen wordt gebruik gemaakt van de onderstaande methoden:

Klas/ Groep	Vaardigheid	Methode	Leeftijd
Klas	Collège		
8 6ème	Leesvaardigheid, Spellen, schrijfvaardigheid Interactieve spreekvaardigheid	“Taalactief”-4” groep 8	11
8 6ème	Aardrijkskunde en Geschiedenis	Sfinx (ThiemeMeulenhoff), Memo en Wereldwijs (Malmberg)	11
1 5ème	Nederlands Lezen, schrijven, spreken, luisteren, spelling, woordenschat, fictie, grammatica.	Frappant 1	12
1 5ème	Aardrijkskunde en Geschiedenis	Sfinx (ThiemeMeulenhoff), Memo en Wereldwijs (Malmberg)	12
2 4ème	Nederlands Zakelijk lezen Luisteren en kijken Schrijven Spreken Literatuur Communicatievaardigheden Woordleer en zinsleer Spelling Woordenschat	Frappant 2 Eigen lesmateriaal	13
2 4ème	Aardrijkskunde en Geschiedenis	Sfinx (ThiemeMeulenhoff), Memo en Wereldwijs (Malmberg)	13
3 3ème	Nederlands Zakelijk lezen Luisteren en kijken Schrijven Spreken Literatuur Communicatievaardigheden Woordleer en zinsleer Spelling	Frappant 3 Eigen lesmateriaal	14

Klas/ Groep	Vaardigheid	Methode	Leeftijd
Klas	Collège		
	Woordenschat		
3 3ème	Aardrijkskunde en Geschiedenis	Wereldwijs en Memo (Malmberg) Feniks geschiedenismethode (ThiemeMeulenhoff)	14
Klas	Lycée		
4 2 ^{de}	Nederlandse taal- en letterkunde Zakelijk lezen Luisteren en kijken Schrijven Spreken Literatuur Communicatievaardigheden Woordleer en zinsleer Spelling	Frappant 4 Dautzenberg, "Nederlandse literatuur" "Textuur"-I Eigen lesmateriaal	15
4 2 ^{de}	Geschiedenis en aardrijkskunde	Wereldwijs (Malmberg) en Feniks (ThiemeMeulenhoff)	15
5 lère	Nederlandse taal- en letterkunde	Dautzenberg, "Nederlandse literatuur" "Textuur"-I Eigen lesmateriaal	16
5 lère	Geschiedenis en aardrijkskunde	Wereldwijs (Malmberg) Feniks (ThiemMeulenhoff)	16
6 Terminale	Nederlandse taal- en letterkunde	Dautzenberg, "Nederlandse literatuur" "Textuur"-I en 2 Eigen lesmateriaal	17
6 Terminale	Geschiedenis en aardrijkskunde	Wereldwijs (Malmberg) Feniks (ThiemMeulenhoff)	17

Woordenschatonderwijs

In de klassen van Collège en Lycée wordt elke gelegenheid aangegrepen tot het verruimen en inoefenen van nieuwe woordenschat. Dat gebeurt n.a.v. teksten die in de les aan bod komen, presentatie-oefeningen, luisteroefeningen, schrijftaken enz. In 4ième en 3ième worden nieuwe woorden systematisch bijgeschreven op een lijst achterin de leerlingenmap. De leerlingen worden ook aangemoedigd om tijdens de les zoveel mogelijk gebruik te maken van de uitgebreide collectie woordenboeken (van Prisma tot Van Dale) en andere naslagwerken, zoals de Woordenlijst der Nederlandse Taal, synoniemenwoordenboeken etc.

Een interessant aspect van de onderwijssituatie in de ALNVT-school van Ferney is dat de gelegenheid bestaat om zowel de Nederlandse als de Vlaamse woordenschat aan bod te laten komen en met elkaar te vergelijken. De leerlingen ervaren dit als zeer verrijkend. Als dat nodig is voor de duidelijkheid, wordt er ook teruggekoppeld naar het Frans. Dat is bv. het geval bij het grammatica-onderwijs, waar de Nederlandse termen in het Frans vertaald worden, met als doel de kennisoverdracht te vergemakkelijken.

Ook belangrijk om te vermelden is dat de leerlingen per jaar op zijn minst 4 romans lezen (6 in lère en Terminale), wat garant staat voor een uitbreiding van op zijn minst de passieve woordenschat.

Verder doen de leerlingen elk jaar mee aan de zowel Nederlandse als Vlaamse verkiezing van het Woord van het Jaar, en worden ze via creatieve opdrachten als een haiku-wedstrijd uitgedaagd vaardig met hun woordenschat om te springen. Als op het einde van de les wat tijd over is, krijgen de leerlingen de kans allerlei woordenschatspelletjes te spelen. Via 'hints' beelden ze dan spreekwoorden uit, met 'galgje' raden ze woorden, ze definiëren woorden zonder het woord zelf te gebruiken, met magneetwoordjes puzzelen ze zinnen in elkaar etc.

Cultuuronderwijs

Zowel bij het vak Nederlandse taal- en letterkunde als aardrijkskunde en geschiedenis is cultuur een belangrijk bestanddeel.

Bij Nederlands kan hierbij gedacht worden aan de uitgebreide studie van de Nederlandse letterkunde vanaf de elfde eeuw tot en met de eenentwintigste. Hedendaagse Nederlandstalige schrijvers worden hiertoe uitgenodigd op school. In het schooljaar 2013-2014 heeft de Vlaamse schrijver Yves Petry een bezoek gebracht aan de school met zowel werksessies met de leerlingen als een culturele avond voor een breder publiek van ouders en de Nederlandstalige gemeenschap van de streek. Ook is een bezoek georganiseerd van een verteltheater uit Nederland. In mei 2016 heeft Tom Lanoye een gelijkaardig bezoek afgelegd aan onze afdeling. Hij heeft een lezing gegeven in de avond, en is overdag op de school langs geweest om met de leerlingen van college en lycee te spreken. Mei 2017 bracht Arnon Grunberg een bezoek aan de school.

De leerlingen houden in het V.O. ook geregeld presentaties over Nederlandse en Vlaamse provincies en over Nederlandstalige liederen (waaronder het Belgische, Nederlandse en Vlaamse volkslied). Tijdens de lessen wordt eveneens plaats ingeruimd voor bv. het Sinterklaasfeest (met zelfgemaakte Sinterklaasrijmpjes), en wordt *ad hoc* gediscussieerd over actuele onderwerpen die België en Nederland betreffen. Elke eerste les van de week komt een leerling een kort verslag uitbrengen van de actualiteit in België en Nederland.

Daarnaast wordt getracht de leerlingen regelmatig plastische werkjes te laten maken over bv. citaten van Harry Mulisch of Nederlandse en Vlaamse culinaire specialiteiten. Ook maken ze filmpjes bij bv. het Egidiuslied, een gedicht van Paul van Ostaïen of een sprookje. De beste van die werkjes worden op de nieuwe website van de vereniging getoond.

Tot slot bekijken de leerlingen tijdens het vierde en laatste lesuur van de week af en toe een Nederlandstalige film uit de steeds aangroeiende dvd-collectie van de school. Aan die film worden dan kleine opdrachten gekoppeld.

Bij aardrijkskunde en geschiedenis komen de Vlaamse en Nederlandse cultuur aan bod in zoverre het Franse programma daar ruimte voor laat. Het is namelijk zo dat de buitenlandse secties het Franse programma voor aardrijkskunde en geschiedenis moeten volgen. Van de wekelijkse vier lessen per niveau worden twee uren ingevuld door een Franse docent en twee uren door de moedertaal docent. In overleg met de Nederlandstalige collega van Saint-Germain-en-Laye en alle docenten aardrijkskunde en geschiedenis op de CSI wordt geprobeerd ruimte te creëren voor de eigen cultuur. Een goed voorbeeld daarvan is het klassikaal bekijken van het (jeugd)journaal, vooral als bepaalde gebeurtenissen – zoals verkiezingen – zich daartoe lenen.

Specifiek voor onze school is dat de omgeving zeer internationaal is en dat daarop ingehaakt wordt met bepaalde gastsprekers.

ICT en schoolreizen

Leerlingen en leerkracht maken tijdens de les gebruik van een beamer voor presentaties. De afdeling beschikt eveneens een tiental computers met internetaansluiting en verschillende printers.

De Afdeling gaat regelmatig op schoolreis naar Nederland en/of België. Dit gebeurt min of meer bij toerbeurt en wordt zo geregeld dat leerlingen die hun hele secundaire school in de Afdeling Nederlands doorlopen minstens 2 keer met de Afdeling op schoolreis gaan.

Naast bovengenoemde reizen worden ook kortere uitstappen voor de hele Afdeling ondernomen, zoals een skiën in de Jura of het bezoek van een museum in Genève. Van dergelijke uitstappen is het doel vooral de cohesie binnen de sectie te versterken: dat de bovenbouwleerlingen weten wie er in de onderbouw zitten en omgekeerd, zodat ze elkaar daarna herkennen en er een hechte en ondersteunende band ontstaat.

2.3.2 Examens

Het brevet, afsluiting van de onderbouw

Aan het einde van 3ème (VO 3) leggen de leerlingen examens af in verschillende vakken waaronder Nederlands en aardrijkskunde-geschiedenis (gedeeltelijk in het Nederlands). Dit examen dient om het Franse Collège af te sluiten. Onze leerlingen krijgen dan het zogenaamde Brevet à Option Internationale. De onderdelen in het Nederlands worden mondeling getest.

Het brevetonderdeel Nederlands

Dit mondelinge examen duurt 20 minuten en bestaat uit:

- een thuis voorbereide presentatie van 10 minuten over een onderwerp naar keuze uit een lijst die door de leerkracht is samengesteld
- een vlak voor het examen voorbereide presentatie van vragen over grammatica, spelling en woordenschat

De leerstof van 3ème sluit aan op de leerstof die de leerlingen eerder in het collège meekregen. Vanaf 4ème wordt aan de hand van informele 'brevet blancs' (proefexamens) specifiek geoefend op dit examen. In 3ème leggen de leerlingen in de loop van het tweede semester een officieel brevet blanc af voor Nederlands, waarvan het cijfer meeweegt op het rapport van dat semester.

Het brevetonderdeel aardrijkskunde geschiedenis

Tijdens het mondelinge examen aardrijkskunde en geschiedenis krijgen de kandidaten twee documenten over een onderwerp van het programma in 3ème. Gedurende twintig minuten mogen zij deze documenten bestuderen. Daarna is er een examen dat twintig minuten duurt: tien minuten presentatie en tien minuten ondervraging.

Baccalauréat Option Internationale, algemeen

Het eindexamen BOI

De middelbare school wordt afgesloten met het "Baccalauréat à Option Internationale". Zowel schriftelijk als mondeling leggen leerlingen in het Nederlands de examenonderdelen Nederlandse taal- en letterkunde en aardrijkskunde en geschiedenis af. Bij het samenstellen, afnemen en beoordelen van deze examens wordt verregaand samengewerkt met de Franse, Nederlandse en Vlaamse inspectie. De Franse onderwijsinspectie van het Centre International d'Études Pédagogiques te Sèvres heeft een protocol opgesteld voor de samenstelling, vorm en planning van het B.O.I. Met de Nederlandse en Vlaamse onderwijsinspectie is de afgelopen jaren hard gewerkt aan de normering van dit examen (zie beoordeling, hieronder).

Baccalauréat Option Internationale, het onderdeel Nederlandse taal- en letterkunde

Mondelinge gedeelte

De leerling heeft een literatuurlijst voorbereid van twaalf zelf gekozen literaire werken en zoekt per roman drie recensies van erkende critici. Van elk van de boeken maakt hij een grondige analyse van de verhaaltechnische aspecten, afgerond met een eigen kritisch oordeel.

De leerling geeft er in een mondelinge ondervraging van 30 minuten blijk van zijn boeken goed gelezen en begrepen te hebben, naar inhoud, structuur en stijl. Ook peilt de ondervrager het mensbeeld dat spreekt uit de romans. Daarnaast kan de leerling de auteur en het werk plaatsen in de stroming van zijn tijd (literatuurgeschiedenis).

Dit examen vereist het spreken van een goed verstaanbaar, vlot en foutloos Nederlands.

De jury bij het examen bestaat uit een collega Nederlands vanuit Saint-Germain-en-Laye, de Vlaamse inspectrice, en de leerkracht Nederlands in Ferney-Voltaire.

Schriftelijke gedeelte

Voor het schriftelijke gedeelte van het BOI worden de leerlingen op drie soorten opdrachten voorbereid. Het schriftelijke examen bestaat namelijk uit twee van deze drie soorten opdrachten, waarvan de leerling er uiteindelijk een kiest:

- Zakelijke tekst:
Bij een zakelijke tekst uit de Nederlandstalige pers moet de leerling 6 à 8 vragen beantwoorden over inhoud, structuur, stijl en communicatieve functie. Vervolgens moet de leerling een welbepaald deel van de tekst samenvatten in hoofdlijnen, conform met de tendens en nuance van de auteur. Ten slotte moet hij een kort en goed opgebouwd opstel schrijven (een beschouwing, betoog of commentaar), naar aanleiding van de inhoud of een gegeven titel. Het opstel omvat ongeveer 50 regels.
- Opstel over een literair onderwerp:
De leerling wordt gevraagd een goed opgebouwd opstel (beschouwing of betoog) te schrijven, van ongeveer 150 regels waarin het opgegeven onderwerp wordt besproken en expliciet wordt gekoppeld

aan de in de klas gelezen examenroman van een Nederlandstalig auteur. Elk ander door de leerling gelezen literair werk mag daarnaast in het opstel worden betrokken.

- Analyse en interpretatie van een gedicht:
De leerling analyseert en interpreteert een gedicht uit het klassikaal besproken oeuvre van een Nederlandstalige dichter. Hij beantwoordt eerst een aantal vragen over de inhoud en vormaspecten van dat gedicht. Dan wordt hem gevraagd een goed opgebouwd opstel van ongeveer 100 regels te schrijven, waarin hij essentiële analyse-elementen verwerkt en een samenhangende en diepgaande interpretatie geeft van het volledige gedicht.

De leerling geeft er blijk van in een helder en foutloos Nederlands te kunnen schrijven en te beschikken over een stijl die toelaat nuances en nadrukken aan te brengen.

Baccalauréat Option Internationale, het onderdeel aardrijkskunde en geschiedenis

Mondelinge gedeelte

Tijdens het mondeling aardrijkskunde en geschiedenis krijgen de kandidaten twee documenten over een onderwerp van het programma. Gedurende twintig minuten mogen zij deze documenten bestuderen. Tijdens het examen krijgen zij 10 minuten om de documenten te presenteren, waarna zij 10 minuten door de examinerator worden ondervraagd.

Schriftelijke gedeelte

Het schriftelijk examen aardrijkskunde en geschiedenis bestaat uit deel A en deel B:

- Deel A: 2 betoogopdrachten geschiedenis en één bronnenopdracht aardrijkskunde.
- Deel B: 2 betoogopdrachten aardrijkskunde en één bronnenopdracht geschiedenis.

De leerling maakt een keuze tussen deel A en deel B. Vervolgens kiest hij/zij één betoogopdracht en maakt de bronnenopdracht.

- **Betoogopdracht**
De leerling schrijft een betoog, waarbij het onderwerp goed aangekondigd dient te worden. Er kan een originele opening bedacht worden, die de lezer nieuwsgierig maakt. Er kunnen ook al een aantal vragen worden opgeroepen. Vervolgens moet worden aangekondigd uit welke onderdelen het centrale betoog zal bestaan. Het betoog zelf dient in twee of drie delen te worden opgesplitst, die vloeiend op elkaar aansluiten. Elk onderdeel behandelt één of twee deelvragen. In de conclusie wordt de balans opgemaakt en vervolgonderzoek aangeraden. Afhankelijk van het onderwerp kan er in het kort een link naar het heden of de toekomst worden gelegd. Opbouw, spelling en stijl staan bij aardrijkskunde en geschiedenis niet voorop, maar moeten voor de leerling toch aandachtspunten blijven.
- **Bronnenopdracht**
In de bronnenopdracht worden 2 bronnen gepresenteerd. Bij aardrijkskunde dienen dit recente bronnen te zijn, liefst met een kaart erbij. Ook de bronnenopdracht dient te zijn voorzien van inleiding en conclusie. In de eerste paragraaf van het centrale gedeelte worden de documenten nader gepresenteerd. In de tweede en laatste paragraaf van het centrale deel gaat de leerling de documenten kritisch bekijken. Welke informatie ontbreekt voor een beter begrip van het onderwerp?
Tijdens het eindexamen in 2018 kan de bronnenopdracht bij aardrijkskunde voor het eerst ook het maken van een zogenaamde “croquis” zijn. Op de kaart staan de contouren van een land of de wereld. Aan de leerlingen de taak deze kaart af te maken en van een legenda te voorzien.

Alle bovenvermelde examens komen tot stand in nauw overleg met de collega's van het Lycée International de Saint-Germain-en-Laye.

2.4 Leerlingenzorg

2.4.1 Leerlingenzorg kleutergroep en primair onderwijs

Signalering

Enerzijds worden de vorderingen van de leerlingen bijgehouden door middel van de methode-gebonden toetsen. Anderzijds geeft het leerlingvolgsysteem de leerkrachten meer zicht op de ontwikkeling van de leerlingen, de groep en op basis daarvan kunnen gerichte stappen worden genomen (zie annex 2).

Toelichting

Om de ontwikkeling van kinderen goed te kunnen volgen, worden voor het vakgebied taal twee keer per jaar onafhankelijke toetsen afgenomen die landelijk genormeerd zijn. De resultaten hiervan worden voor elk kind in kaart gebracht. Dit wordt geanalyseerd door de groepsleerkracht. Vanuit deze analyse worden eventuele moeilijkheden op tijd gesignaleerd en aangepakt.

De scores van de toetsen bij het leerlingvolgsysteem worden in 5 categorieën onderverdeeld: van I tot en met V. Ze komen tot stand door vergelijking met alle andere kinderen in Nederland die deze toetsen maken. Bij de indeling in de niveaus wordt uitgegaan van vijf groepen van 20 %

De cijfers corresponderen met een bepaald percentage:

Niveau I:	20 %	ver boven het gemiddelde
Niveau II:	20 %	boven het gemiddelde
Niveau III:	20 %	de gemiddelde groep leerlingen
Niveau IV:	20 %	onder het gemiddelde
Niveau V:	20 %	ver onder het gemiddelde

Om te zorgen voor een constante verbetering van het onderwijs zijn er tot slot nog de elektronische leerlingendossiers. Hierin worden de toetsresultaten per leerling bewaard. Deze resultaten kunnen normaliter met die van voorgaande jaren vergeleken worden. Dit jaar (2017) zijn de cito-toetsen vernieuwd en moeten de resultaten met voorzichtigheid worden vergeleken met de voorgaande jaren.

De ouders van de leerlingen PO krijgen driemaal per jaar een rapport mee naar huis via de Franse school die ook de Nederlandse taalresultaten bevatten. In januari wordt een gedetailleerd oudergesprek gehouden en daarnaast schrijven de leerkrachten één rapport (juni). Indien gewenst kan ook het juni-rapport met de leerkracht besproken worden in zogenaamde tien-minuten-gesprekken. Uiteraard kan er door de ouders zelf gedurende het jaar op andere tijdstippen contact opgenomen worden met de leerkracht. Ook de leerkracht kan het initiatief nemen en de ouders tussentijds tot een gesprek uitnodigen.

Het is de bedoeling om van de formele gesprekken een verslag op te slaan in het leerlingdossier.

Zorg voor kinderen met specifieke behoeften

Voor kleuters en lagere schoolkinderen (in Frankrijk maakt men hier onderscheid in) met specifieke behoeften moet er door de coördinator (in samenspraak met de betreffende leerkracht) een aanbeveling gedaan worden aan het bestuur betreffende de aanname (of niet) van een kind met specifieke behoeften. De school heeft niet de middelen, en de leerkrachten niet de nodige specifieke opleidingen om zonder meer alle kinderen te kunnen aannemen.

Diagnosticeren

Het is de klassenleraar die op basis van de methodegebonden toetsen en op basis van de Cito-toetsen een diagnose zal stellen. De klassenleraar bespreekt samen met de coördinator van het primair onderwijs welke wegen er kunnen bewandeld worden:

- Er wordt gericht aandacht gegeven aan differentiatie en structureel coöperatief leren, maar wel met doel de kinderen individueel te toetsen. De betrokken partijen (leerkracht, leerling en ouders) kennen de inhoud van deze aanpak alsook de middelen, de werkwijzen en de termijn waarbinnen het beoogde doel bereikt moet worden.
- Er wordt contact opgenomen met de Franse basisschool om te kijken of het probleem ook aanwezig is op de gewone Franse dagschool.
- Er wordt verwezen naar gespecialiseerde diensten voor verder onderzoek.

Speciale begeleiding

Aangezien de groepen klein zijn, kan de leerkracht in de meeste gevallen extra zorg bieden aan leerlingen met

moeilijkheden. In andere gevallen probeert hij/zij een beroep op ouders of klassenassistenten te doen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de differentiatieoefeningen die bij de methode 'Taalactief 4' horen. De kinderen krijgen wisselend extra begeleiding bij het lezen, de woordenschat en spelling.

Indien het probleem binnen de groep opgelost kan worden, worden de ouders daar doorgaans niet bij betrokken. In het geval van een groter probleem wordt er contact opgenomen met de ouders. Ook de Franse school kan met toestemming van de ouders hierbij betrokken worden.

Evaluatie

Op welke manier wordt de speciale begeleiding geëvalueerd?

1. Indien de leerling binnen de gestelde tijd niet het gewenste resultaat bereikt en de leerling behoefte heeft aan persoonlijke hulp van een leerkracht en/of opvoeder. Ofwel nemen de ouders dit voor hun rekening en zal de klassenleerkracht een soort extra les pakket invoeren dat de leerling samen met de ouder kan doorwerken. Ofwel wordt gesuggereerd om tijdelijk enkele privé lessen te nemen met een leerkracht.
2. Indien wij aanraden contact op te nemen met gespecialiseerde diensten (dyslexie, problemen met zicht/gehoor, hyperactiviteit, ontwikkelingsproblemen, sociale problemen, ...) vragen wij aan de ouders of zij het resultaat van dit onderzoek aan de coördinator en klassenleerkracht meedelen.

De voorlichting aan ouders ten behoeve van de schoolkeuze van leerlingen

Indien gewenst en uitsluitend op verzoek van de ouders kan in groep 8 de Eindtoets basisonderwijs van het Cito worden afgenomen. Dit betreft de volledige cito eind-toets zoals die in Nederland wordt afgenomen. In de tweede helft van groep 8 worden resultaten en schooladvies individueel met ouders en leerlingen besproken. Alle in het Cito-leerlingvolgsysteem ingebrachte resultaten worden hierin meegewogen, evenals de eventueel afgenomen Cito-eindtoets. De op de Franse dagschool behaalde resultaten worden zoveel mogelijk vertaald naar de Nederlandse situatie, zodat er een goed gewogen advies kan worden afgegeven ten aanzien van een overgang naar voortgezet onderwijs in Nederland.

Vertrek van school (plaatsing VO of verhuizing)

In de laatste week voor het vertrek is er een eindgesprek met de ouders door de groepsleerkracht en de coördinator. De ouders ontvangen het leerling-dossier voor de nieuwe school. Het dossier omvat:

- het onderwijskundig rapport;
- het traditionele rapport;
- het bewijs van uitschrijving;
- het digitaal leerlingvolgsysteem of andere recente toetsgegevens.

Toetsoverzicht voor primair onderwijs. Wij houden voor PO (groep 4 t/m groep 7) onze eigen toetskalender januari-juni aan, goedgekeurd door de Nederlandse inspectie in schooljaar 2015-2016.

	Januari	juni
Groep 3	AVI M3	Spelling M3 AVI E3 (doortoetsen niet verder dan M4)
Groep 4	B.L. E3/M4 (volledig) Spelling E3/M4 (Taak 1+2) AVI M4	B.L. M4 (volledig) Spelling M4/E4 (taak 1+2) AVI E4
Groep 5	B.L. E4/M5 (volledig) Spelling E4/M5 (Taak 1+2) AVI M5	B.L. M5 (volledig) Spelling M5/E5 (Taak 1+2) AVI E5
Groep 6	B.L. E5 (volledig) Spelling E5/M6 (Taak 1+2) AVI M6	B.L. M6 (2 taken) Spelling M6/E6 (volledig) AVI E6
Groep 7	B.L. E6 (volledig? 3 taken?) Spelling E6/M7 (volledig) AVI M7	Los van CITO: In APRIL/MEI (datum wordt bepaald door lycée/collège) ENTRÉE-TOETS 6-ième (In 2018: vrijdag 18 mei) B.L. M7 (2 taken) Spelling M7 (volledig) AVI E7
Groep 8	Geen cito-toets gepland.	B.L. E7 (volledig) (CITO Eindtoets Deelname uitsluitend op verzoek van de ouders) Spelling E7 (volledig)

2.4.2 Leerlingenzorg voortgezet onderwijs

Signalering

Wat betreft de meting van de resultaten worden methodegebonden toetsen gebruikt. Dit wordt per klas en per leerling individueel bijgehouden in een digitale leerlingadministratie, *Pronote*, dat voor leerlingen, ouders en docenten toegankelijk is. Dit is het leerlingvolgsysteem (LVS).

Overigens worden op de bovengenoemde site *Pronote* ook de absenties aangegeven alsmede het huiswerk voor de volgende les(sen). Het is het middel van communicatie met de ouders dat de leerkrachten VO op dagelijkse basis gebruiken.

Baccalauréat Option Internationale, toetsingsresultaten

In samenwerking met de collega's van Saint-Germain-en-Laye en de verantwoordelijke inspecteurs is in de afgelopen jaren de volgende normering ontwikkeld, zoals nu toegepast bij de schriftelijke eindexamens.

Beoordeling betoog Aardrijkskunde en Geschiedenis

Maximale score bedraagt steeds 20 punten waarvan 18 voor de inhoud, 2 voor opbouw, stijl en spelling

Beoordeling bronnenonderzoek Aardrijkskunde en Geschiedenis

Overzicht score:

BETOOG, opbouw en inhoud

Inleiding	<ul style="list-style-type: none"> • Aankondiging hoofdvraag • Introductie thema	03 punten
Middenstuk	<ul style="list-style-type: none"> • Juiste en volledige informatie • Analyse.	12 punten
Conclusie	<ul style="list-style-type: none"> • Samenvattend • Antwoord op hoofdvraag	03 punten
Taalgebruik	<ul style="list-style-type: none"> • Spelling • Stijl	02 punten
Totaal		20 punten

BRONNENOPDRACHT, opbouw en inhoud

Inleiding	<ul style="list-style-type: none"> • Introductie thema • Presentatie documenten	03 punten
Middenstuk	<ul style="list-style-type: none"> • Analyse documenten • Bekritisieren documenten	12 punten
Conclusie	<ul style="list-style-type: none"> • Samenvattend	03 punten
Taalgebruik	<ul style="list-style-type: none"> • Spelling • Stijl	02 punten
Totaal		20 punten

Vaststellen eindcijfer schriftelijk examen

Alvorens met het nakijken van de kopieën te beginnen wordt door de docenten een antwoordmodel voor de opdrachten opgesteld. Daarin staat de kennis die verondersteld mag worden. Tijdens het nakijken zelf zal het antwoordmodel in overleg tussen beide docenten enige malen bijgesteld moeten worden, daar de leerlingen in Saint-Germain-en-Laye en Ferney-Voltaire niet op dezelfde wijze hebben kennisgemaakt met de leerstof. Bovendien zijn er elk jaar weer interessante interpretaties van de leerlingen.

Op basis van het antwoordmodel wordt de scoretabel gespecificeerd. De scorepunten op de verschillende onderdelen van alle leerlingen worden genoteerd in de scoretabel. De scoretabellen van beide docenten/beoordelaars worden voor de afname van het mondeling examen aan de twee inspecteurs voorgelegd. Mochten er belangrijke interpretatieverschillen bij de correctie naar voren komen, dan vindt overleg plaats.

Diagnosticeren

In het periodiek overleg tussen de docenten Nederlands, onderling, maar zeker ook met hun Franse collega's, wordt besproken in hoeverre de ontwikkeling van de leerlingen doorlopend en ononderbroken is. Zonodig kan extra ondersteuning aan de leerling worden aangeboden.

Onderwijs 'op maat' is onder andere belangrijk voor tussentijdse instromers, die individuele aandacht en zorg vereisen. In die zin maken wij het onderwijs adaptief. Aandacht voor de individuele leerling had, heeft en zal de grootste prioriteit blijven hebben.

Zittenblijven wordt zoveel mogelijk vermeden. Het gebeurt doorgaans alleen als de leerresultaten of de ontwikkeling van de leerling opvallend achterblijven bij die van de meeste klasgenoten en er geen andere oplossing mogelijk is. Een groep overslaan gebeurt alleen wanneer de resultaten van het kind opvallend boven de norm uitsteken. Een en ander hangt bovendien af van de klas waarin een leerling zit binnen de gewone Franse school. Het kan voorkomen dat de leerjaren van de Franse school en de Nederlandse les niet gelijk lopen wegens onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal. In dit geval wordt een inhaalprogramma opgesteld zodat, bij overstap naar 6ème (eerste klas secundair onderwijs) de leerling zo volwaardig mogelijk mee kan draaien in de lessen. In alle gevallen wordt geprobeerd zo goed mogelijk in te spelen op de individuele behoefte van het kind.

Speciale begeleiding

Het kan voorkomen dat een leerkracht vermoedt dat een leerling problemen heeft van welke aard dan ook. Hij/zij zal hierover contact opnemen met de ouders en proberen constructief advies te geven. Indien nodig kan het leerprogramma worden aangepast aan de specifieke behoefte van de leerling. Zo nodig kan aan de leerkracht Nederlands gevraagd worden de rol van tussenpersoon te vervullen tussen ouders, instanties van de dagschool en externe instanties.

Vermeldenswaardig in dit verband is tevens dat de vereniging een contactpersoon heeft aangesteld die kan worden ingeschakeld als een conflict op één of andere wijze niet tot een goede oplossing kan worden gebracht (zie 'Klachtenbeleid'). In het uiterste geval kan de onderwijsinspectie in Breda worden benaderd.

Begeleiding van buitenlandse kinderen in de school

Voor leerlingen die het Frans nog niet of onvoldoende beheersen, bestaat er op het Collège en Lycée de mogelijkheid om intensieve lessen Frans te volgen: "Français Langue Etrangère" (FLE). Op het Collège is FLE over 4 niveaus verdeeld. In het begin van het schooljaar wordt d.m.v. een test bepaald op welk niveau een leerling wordt geplaatst. Gedurende het leerjaar kan een leerling doorstromen naar een hoger niveau. Voor de beginnelingen vervangt FLE bijna alle vakken (maximaal 12 uur per week); geleidelijk aan vermindert het aantal uren FLE en gaat de leerling meer lessen met zijn eigen klas volgen. Anderstalige leerlingen kunnen gedurende hun hele schoolloopbaan enkele uren FLE blijven volgen. Op het Lycée wordt FLE gegeven als ondersteuning. Het rooster wordt in overleg met de docent vastgesteld.

Leerlingen die FLE volgen kunnen de D.E.L.F. examens afleggen (dit is een uit 6 modules opgebouwd diploma van het Franse ministerie van onderwijs dat internationaal erkend is als diploma Frans als buitenlandse vreemde taal).

Eenzelfde regeling als voor FLE bestaat ook voor wiskunde: "Maths Spéciaux". Doel is de niet-Franssprekende leerlingen vertrouwd te maken met de wiskundige terminologie, om eventuele leemtes op te vullen en om te helpen met de stof van de lessen "normale" wiskunde. Ook dit rooster kan naar behoefte worden aangepast.

Vertrek van leerlingen

Speciale begeleiding is er ook bij het vertrek van een leerling naar Nederland of België. Bij verhuizing gaan de meeste ouders al van tevoren in de nieuwe woonplaats op zoek naar een geschikte school voor hun kinderen. De Nederlandstalige afdeling kan een getuigschrift opstellen voor de nieuwe school, waarin duidelijk wordt gemaakt dat de leerling in het buitenland geen taalachterstand heeft opgelopen.

In Nederland bestaan voor het Voortgezet Onderwijs zogenaamde Kwaliteitskaarten, die ouders kunnen raadplegen om beter inzicht te krijgen in de scholen in een regio. Deze Kwaliteitskaarten zijn ook te vinden op de site van de onderwijsinspectie: <http://www.owinsp.nl>. In Vlaanderen zijn er doorlichtingsverslagen die kunnen worden geraadpleegd op www.ond.vlaanderen.be.

3. Schoolorganisatie en ondersteunende processen

3.1 Juridische organisatie

Het bevoegd gezag van de Afdeling Nederlands is de Association pour la Langue Néerlandaise/Vereniging Nederlandse Taal (ALN/VNT). Deze vereniging is een “association 1901”, dit is een vereniging zonder winst oogmerk; zij heeft als haar doel het bevorderen van Nederlandstalig onderwijs en het onderwijzen van de Nederlandse taal.

De ouders van de leerlingen zijn automatisch lid van de vereniging en hebben beide stemrecht. Het is daarnaast mogelijk voor niet-ouders om lid te worden indien ze zich actief inzetten voor de vereniging.

De vereniging heeft een officiële overeenkomst met het Collège/Lycée waarin rechten en plichten omschreven staan. In deze overeenkomst, die jaarlijks hernieuwd wordt, wordt het gebruik van de lokalen voor het basisonderwijs en de tarieven geformaliseerd.

Verder bestaat er een conventie van 19 februari 1997 tussen de Nederlandse, Vlaamse en Franse overheden die de vereniging in acht moet nemen. In deze conventie worden verplichtingen omschreven waaraan het onderwijs moet voldoen om binnen het Franse staatsstelsel te kunnen functioneren. De Nederlandse overheid (in de vorm van de onderwijsinspectie) ziet erop toe dat het onderwijs ook binnen die normen valt. Ook bestaat er een regeling tussen de vereniging en het Vlaams Ministerie van Onderwijs (bv. bij de eindexamens van onze leerlingen is de Vlaamse inspectrice aanwezig).

Sinds 2015 is het primaire onderwijs (groep 3 tot en met 7) geregeld middels het protocol – ‘le Dispositif International’, een contract tussen de Franse Inspectie, de internationale secties en de burgemeesters van de gemeenten in de Pays de Gex. Hiermee is het moedertaal onderwijs voor de 6 internationale secties in de Pays de Gex officieel ingebed in de Franse openbare primaire educatie.

3.2 Bestuurlijke organisatie

Onze school is geen grote school, maar toch van redelijke omvang. Dat betekent dat alle bestuurlijke en organisatorische werkzaamheden om de school in stand te houden in verhouding veel tijd innemen. Tot dusver is het dankzij de inzet van bestuursleden, onderwijsteam en ouders gelukt om kwaliteitsonderwijs aan te bieden, en de bestuurlijke, administratieve en pedagogische taken uit te voeren die hierbij horen.

De vereniging heeft een actief bestuur van momenteel 7 vrijwillige leden dat ieder najaar door de leden van de Association wordt gekozen op een Algemene Ledenvergadering. De termijn voor een gekozen bestuurslid is in principe drie jaar. Het ouderbestuur moet minimaal bestaan uit vier personen.

Het bestuur heeft een:

- Voorzitter;
- Vice-voorzitter;
- Secretaris;
- Penningmeester; en
- eventuele andere bestuursleden.

Een bestuurslid engageert zich voor minimaal 3 jaar.

Het bestuur vergadert wanneer nodig. In de praktijk is dit ongeveer éénmaal per maand, maar gedurende het schooljaar kan dit oplopen (afhankelijk van de urgentie van een thema of beslissing). Van elke vergadering worden notulen gemaakt door de secretaris. Deze notulen zijn voor intern bestuursgebruik.

Er is geen hiërarchische structuur en de organisatie van het onderwijs is alleen mogelijk als het principe van gedeelde zeggenschap onderkend wordt. Hoewel het bestuur eindverantwoordelijk is voor alle activiteiten van

de Afdeling Nederlands, wil het schoolbestuur in het algemeen vooral een beleidsbepalend bestuur zijn. Het bestuur wil met name verantwoordelijk zijn voor het langetermijnbeleid (strategisch beleid) van de school. Het kortetermijnbeleid (operationeel beleid) is ingebed in dit strategisch beleid en dient door de coördinatoren vormgegeven te worden, zodat de coördinatoren ook goed onderwijskundig leiderschap kunnen voeren.

De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden die aan de leerkracht/coördinator gemandateerd zijn, zijn vastgelegd in een coördinatorstatuut. Dit coördinatorstatuut is recent herzien in samenspraak met de coördinatoren.

Bestuur en leerkrachten vergaderen regelmatig gezamenlijk (minstens tweemaal per schooljaar) om een goede informatiestroom te bevorderen die onontbeerlijk is voor de organisatie. Aan het einde van het schooljaar worden eveneens evaluatiegesprekken gevoerd met elke leerkracht afzonderlijk, waarbij alle aspecten van het onderwijs door beide partijen kunnen worden besproken.

3.3 Financieel beleid

Het doel is om jaarlijks een sluitende begroting te hebben waarbij de inkomsten zijn gebaseerd op de verwachte uitgaven.

Inkomsten:

Het Vlaamse ministerie van onderwijs detacheert één leerkracht. Sinds 2018 is er ook weer een leerlinggebonden subsidie vanuit Nederland via het NOB.

De ouderbijdrage is de tweede pijler waarop de sectie steunt, al dan niet inclusief een werkgeversbijdrage. Deze ouderbijdrage wordt jaarlijks vastgesteld tijdens een Algemene Ledenvergadering en is afhankelijk van het aantal leerlingen, het aantal uren dat wordt lesgegeven, de subsidies en bovengenoemde periodieke reservesimulaties.

Het uitgangspunt is dat de ouderbijdrage per kind netto effectief gelijk is. Hierdoor is de ouderbijdrage hoger indien de werkgever een gedeelte van het schoolgeld vergoedt.

Het doel is om het onderwijs toegankelijk te stellen voor iedereen: in nijpende gevallen kunnen ouders daarom een persoonlijk verzoek voor een aangepaste financiële regeling indienen bij de penningmeester.

Hieronder een overzicht van het schoolgeld:

	Schoolgeld '17-'18	Indien de werkgever geen schoolgeld vergoedt:
Peuteronderwijs	2580	645
Basis- en kleuteronderwijs	2580	645
Voortgezet onderwijs	4160	1040

Vanaf het derde kind krijgt men 25% korting.

De contributies (schoolgelden) worden jaarlijks vastgesteld door de Algemene Ledenvergadering (ALV). Er wordt hierbij gestreefd eventuele aanpassingen te beperken tot eenmaal per drie jaar.

Indien er gedurende het jaar zaken gebeuren die een budgetaire impact hebben, worden er maatregelen voorgesteld, besproken en gestemd tijdens de jaarlijkse ALV. Indien nodig wordt er een speciale Ledenvergadering belegd voor het consulteren van de leden.

Uitgaven:

De personeelskosten voor het onderwijzend personeel vormen het grootste deel van de uitgaven. Het bestuur werkt op vrijwillige basis.

Reserves:

Het uitgangspunt is dat, indien er geen sluitende begroting meer gemaakt kan worden, er een afbouwscenario in werking wordt gesteld waarbij de leerlingen die aan het Collège beginnen, de school tot hun BAC kunnen voltooien. De opgebouwde reserves van de vereniging moeten volstaan om al deze leerlingen te garanderen dat zij de lessen tot BAC kunnen volgen. De benodigde reserves zijn vastgesteld op basis van een worst-case

scenario dat driejaarlijks herzien wordt. Daarnaast worden ook jaarlijks de reserves aangepast ter compensatie van de inflatie.

Risicospreiding:

De tweede belangrijke actie die het bestuur heeft ondernomen is een spreiding van het risico van de financiële reserves van de vereniging. De economische crisis, de financiële problemen in de banksector, en de aanbevelingen van de kascontroleur hebben het bestuur ertoe aangezet de beleggingen van de vereniging om te schakelen naar spaarrekeningen in verschillende banken, zowel in Zwitserland, Frankrijk als Nederland. De spreiding van de reserves is nu volbracht en het bestuur is van mening dat de financiën van de vereniging daardoor minder kwetsbaar zijn dan voorheen.

3.4 Huisvesting

De CSI stelt aan onze sectie, tegen betaling, drie leslokalen ter beschikking die zowel voor het basis- als voor het middelbaar onderwijs worden gebruikt. In één van deze lokalen worden ook de lessen aardrijkskunde/geschiedenis gegeven. Goede computerfaciliteiten zijn aanwezig.

De sectie beschikt over een uitgebreide bibliotheek, die meer dan 5000 titels bevat. De collectie wordt regelmatig uitgebreid, door een leerkracht basisonderwijs en een leerkracht van het voortgezet onderwijs zodat de collectie kinder-, jeugd- en volwassenliteratuur, continu vernieuwd wordt. Door de boeken te kافتen wordt ervoor gezorgd, dat de boeken schoner blijven en beter tegen een stootje kunnen. De bibliotheek bewijst onder andere goede diensten aan de eindexamenleerlingen, die 12 boeken voor de lijst moeten lezen.

De kleuterklas is gehuisvest in een lokaal in Ferney-Voltaire dat ter beschikking wordt gesteld door de gemeente; het kleutermeubilair is aangeschaft door de school. Ook voor deze jonge kinderen is er een bibliotheek beschikbaar. De gemeente Ferney-Voltaire heeft aangekondigd dat deze lokalen in de toekomst mogelijk niet meer beschikbaar zijn. Het bestuur en leraren zijn voorzichtig op zoek gegaan naar vervangende ruimte.

3.5 Personeelsbeleid

De doelen van het personeelsbeleid zijn:

- het creëren van goede arbeidsvoorwaarden en een duidelijke rechtspositionele basis die zekerheid biedt en perspectieven geeft;
- het bevorderen van een goede werksfeer en een goed werkklimaat waarin het personeel tot z'n recht komt, zich geaccepteerd en veilig voelt en waar samenwerking bevorderd wordt;
- komen tot verbetering en optimalisering van de kwaliteit van de arbeid;
- het realiseren van een effectieve inzet van mensen ten behoeve van de doelstelling van de school: het verzorgen van kwalitatief goed onderwijs.

Het huidige team (voor schooljaar 2017-2018) bestaat uit 7 personen: 5 onderwijzers in het kleuter- en basisonderwijs, alsook 3 leerkrachten voor het middelbaar onderwijs (1 leerkracht geeft les in het basis- en middelbaar onderwijs). Indien nodig is/zijn er voor primair onderwijs één of meerdere klasse-assistenten aanwezig.

De verloning en de loonsevolutie van de leerkrachten is gebaseerd op de Vlaamse weddeschalen.

Sinds enkele jaren worden er aan het einde van het schooljaar gestructureerde functioneringsgesprekken gehouden met de leerkrachten inclusief een schriftelijk verslag van het gesprek.

Het is belangrijk voor het bestuur om te investeren in het onderwijsteam ondermeer door leerkrachten de mogelijkheid aan te bieden om deel te nemen aan bijscholingscursussen (zowel in België als in Nederland of ook dichterbij in Zwitserland of Frankrijk).

3.6 Veiligheidsbeleid

De ALNVNT school heeft een verzekering Wettelijke Aansprakelijkheid.

De leerlingen van het kleuter-, en basisonderwijs moeten door de ouders naar de school gebracht en afgehaald worden; deze kinderen zijn dus geen moment zonder toezicht. Vanaf oktober 2017 moeten de afwezigheden van de leerlingen van groep 3 t/m 7 onmiddellijk bij aanvang van de les via internet gemeld worden aan de Franse inspectie. De Nederlandse lessen voor de leerlingen Voortgezet Onderwijs volgen de officiële uren van het Collège/Lycée Ferney-Voltaire; de leerlingen bevinden zich in de faciliteiten van deze school en courante verzekering is dus geldig.

Er wordt uiterst zorgvuldig omgegaan met de informatie over en voor de ALNVNT gemeenschap op de website. Ouders worden gevraagd toestemming te geven voor het publiceren van foto's van hun kinderen op het publieke gedeelte van de website. De gemeenschap zal enkel via een individueel paswoord kunnen inloggen in de ALNVNT interne website.

3.7 Klachtenbeleid

Indien er klachten zijn over het onderwijs, dan geldt de volgende procedure: contact opnemen met de betreffende leerkracht en vervolgens contact opnemen met de coördinator, eventueel met bestuur en daarna vertrouwenspersoon. Mocht er geen oplossing gevonden worden, dan zal de vertrouwenspersoon, eventueel in overleg met de voorzitter van het bestuur, een klachtencommissie samenstellen die de zaak kan schikken.

In de schoolgids is, behalve de naam van een vertrouwenspersoon, ook vermeld hoe het meldpunt vertrouwensinspecteurs in Nederland bereikt kan worden.

3.8 Contacten

3.8.1 Intern

Ouders

Ouders en leerkrachten zijn partners in het Nederlandstalig onderwijs van de leerlingen. Dankzij de grootte van de school en de stabiliteit van het team zijn de lijnen tussen ouders en leerkrachten over het algemeen kort. Dit is een kracht van de school, die gekoesterd wordt.

In de afgelopen jaren is gewerkt aan het verbeteren van de communicatie met de ouders, onder meer door het vernieuwen van de website en het regelmatig uitsturen van korte elektronische Nieuwsbrief. Zowel ouders als leerkrachten worden aangemoedigd om vragen of zorgen over de leerlingen in een vroeg stadium met elkaar te bespreken. Als er belangrijke bestuurlijke zaken spelen, streeft het bestuur ernaar de ouders in een vroeg stadium te informeren en mee te laten denken.

In het begin van het schooljaar organiseren de leerkrachten per lesgroep een bijeenkomst met de ouders, waarin de werkwijze voor het komende schooljaar wordt toegelicht. De wederzijdse verwachtingen kunnen worden uitgesproken. De leerkracht geeft ook belangrijke informatie over de rol van de ouders bij het maken van het huiswerk. Deze bijeenkomst is verplicht voor alle ouders omdat ze essentieel is voor het goede verloop van het schooljaar.

De algemene ledenvergadering is het moment waarop door onderwijsteam en bestuur wordt terug gekeken op het afgelopen jaar en de plannen voor het komend schooljaar uiteen worden gezet. De penningmeester legt namens het bestuur financiële verantwoording over het afgelopen jaar af en licht de begroting toe. Met de goedkeuring van de begroting worden de lesmiddelen voor het lopend schooljaar vastgesteld. De stukken worden van tevoren naar de leden toegestuurd waardoor het mogelijk is op de ledenvergadering zelf met de leden uit te wisselen over de koers van het afgelopen jaar en de plannen voor de toekomst.

Voor het PO krijgen de ouders driemaal een los inlegvel met de gedeelde vaardigheden van hun kind in het Franse rapport. In januari is er een individueel gesprek tussen de ouders en de leerkracht over de vorderingen

van het kind. Ten slotte volgt in juni een digitaal rapport dat door de leerkracht rechtstreeks naar de ouders wordt gestuurd.

Voor het VO zijn de vakken Nederlands en aardrijkskunde en geschiedenis volledig geïntegreerd in de Franse rapporten. De leerkrachten organiseren in december individuele oudergesprekken. De contactinformatie van het leerkrachten team staat vermeld in de schoolgids die elk schooljaar aangepast wordt. Voor het VO ook de software PRONOTE gebruikt worden voor het contacteren via email van de leerkracht.

Leerlingen

Voor vele leerlingen vormt het aangeboden onderwijs het voornaamste contact in breder verband (d.w.z. buiten de familie) met de Nederlandse taal. Daarom wordt ernaar gestreefd dat dit contact kindvriendelijk en positief verloopt: dit komt zowel de algemene ontwikkeling van de leerling, als de ontwikkeling van de Nederlandse taal ten goede. Een vriendelijk, open, veilig klimaat met orde en regelmaat wordt op prijs gesteld.

Voor het PO geldt dat kinderen (soms in tegenstelling tot de Franse school) jarenlang bij elkaar in de klas zitten. Vanwege de stabiliteit van het leerkrachtenteam zijn de leerkrachten vaak al bekende gezichten voordat ze de leerlingen in de klas krijgen. Door de aard van de omgeving verhuizen er ook veel kinderen. Over het algemeen heerst hierdoor een warme sfeer waarin alle leerlingen goed hun weg vinden.

Dit geldt ook voor het VO, bovendien vormt de sectie een kleine gemeenschap binnen de grote CSI met een eigen sfeer waar de leerlingen graag komen.

Cultuur en saamhorigheid

Om de saamhorigheid tussen ouders, leerlingen, leerkrachten en bestuur te bevorderen en vorm te geven aan onze gemeenschappelijke culturele identiteit worden jaarlijks de volgende activiteiten georganiseerd:

- een herfstactiviteit in september;
- het Sinterklaasfeest;
- afsluiting van het schooljaar;
- boekenweek;
- filmvoorstellingen van Nederlandstalige films;
- schrijversbezoek enz.

3.8.2 Externe contacten

Franse overheid

Onze school is (behalve voor de kleuters) volledig geïntegreerd in het Franse onderwijsstelsel. Onze lessen voor PO en VO vinden plaats in de lokalen van de CSI. Voor een aantal logistieke en organisatorische zaken zijn we afhankelijk van (de beslissingen) van de directie van de CSI. Onze contacten binnen de CSI zijn daarom van essentieel belang. De coördinatoren en het bestuur werken hieraan en nemen regelmatig deel aan overleg binnen de CSI.

Ouders, leerkrachten en leerlingen van VO van alle secties zijn binnen de CSI vertegenwoordigd in het Conseil des Sections. Een jaarlijks adviserend overleg met de directie van de CSI.

De relatie met de Franse onderwijsinspectie wordt vorm gegeven door het protocol. Er wordt gewerkt aan verdere integratie van transversale vaardigheden tussen de internationale secties en het Franse onderwijs. Leerlingenlijsten/afwezigheden en resultaten moeten officieel worden doorgegeven aan de Franse inspectie. De coördinator PO en de voorzitter van het bestuur nemen deel aan trimestrieel overleg tussen de directeuren van de basisscholen, vertegenwoordigers van de CSI, de Franse inspecteurs en andere vertegenwoordigers van de secties voor moedertaalonderwijs.

Van de gemeente Ferney-Voltaire huurt de school als vereniging de lokalen waarin het kleuter- en peuteronderwijs wordt gegeven.

Nederlandse overheid

De contacten met de vertegenwoordigers van de Nederlandse en Vlaamse Onderwijs Inspectie verlopen goed en in wederzijds vertrouwen.

Het bestuur onderhoudt de contacten met het NOB. De website van NOB geeft goede informatie zowel voor leerkrachten, bestuursleden als voor ouders. Er worden vanuit het NOB ook webinars georganiseerd.

Er wordt door de bestuursleden aandacht besteed aan het onderhouden van contacten met de Belgische ambassade, de vertegenwoordigers van de Vlaamse regering bij de Verenigde Naties en de Nederlandse Ambassade in Parijs en Genève.

Andere scholen voor Nederlandstalig onderwijs

De andere scholen voor Nederlandstalig onderwijs met name in Frankrijk in Zwitserland zijn belangrijke partners voor onze school voor het uitwisselen van know-how en het gezamenlijk organiseren van culturele activiteiten.

Om dit te bevorderen, organiseerde de school in mei 2016 een regiobijeenkomst voor alle betrokkenen bij het Nederlandstalig onderwijs in Frankrijk en Franstalig Zwitserland.

Bovendien wordt er nauw samengewerkt met de NTC-school in St.Germain-en-Laye, met name voor examenleerlingen.

Culturele partners in de regio

Samen met de Nederlandse Vereniging in Genève, de Nederlandse school in Genève en Vlamingen in de Wereld, worden er culturele activiteiten georganiseerd.

CERN en andere secties voor moedertaalonderwijs

Onze school is onderdeel van een samenwerkingsverband van de verenigingen van de nationale secties onder toezicht van het CERN. In dit forum kunnen gedeelde belangen aan de orde worden gesteld. Het CERN heeft tevens de mogelijkheid een verzoek in te dienen bij het Rectoraat om een 'comité de liaison' bijeen te brengen. In een 'comité de liaison' hebben formeel enkel overheden zitting, maar vertegenwoordiging van verenigingen is niet uitgesloten.

Buiten dit kader om is er regelmatig informeel overleg tussen leerkrachten en bestuurders van de verschillende internationale secties binnen de CSI.

Werving nieuwe leerlingen en marketing

Naar aanleiding van de lichte daling van het leerlingaantal is het bestuur sinds een jaar bewust bezig met de marketing van de school en de actieve werving van nieuwe leerlingen. Een werkgroep van leerkrachten en bestuur heeft een analyse gemaakt van de marktsituatie en een actieplan opgesteld. Dit jaar wordt dit actieplan voor de tweede keer uitgevoerd met als centrale punt de Open Dag van de CSI eind april en een verhoogde aanwezigheid op sociale media. De komende jaren zal hieraan nog meer aandacht worden besteed, bovendien zijn we binnen onze eigen gelederen op zoek naar specifieke marketing expertise.

4. Integrale zorg voor kwaliteit

Kwaliteitszorg is een verantwoordelijkheid en actie van, door en voor onze gehele school; niet alleen van het bestuur, maar ook van de coördinatoren en de leerkrachten die gezamenlijk bijdragen aan de kwaliteit van de school. De eindverantwoordelijkheid voor kwaliteitszorg ligt wel specifiek bij het schoolbestuur.

De laatste jaren heeft de school de goede kwaliteit van het onderwijs kunnen behouden en zelfs verbeteren (zie rapporten van het NOB en de verslagen van de Inspectie van Onderwijs 2007, 2011 en 2015).

De inspectie concludeert dat op de afdeling Nederlands primair onderwijs te Ferney-Voltaire alle kernindicatoren van voldoende tot goede kwaliteit zijn. De afdeling heeft de vastgestelde kwaliteit uit het inspectieonderzoek van 2011 weten te behouden en op enkele onderdelen verbeterd.

(Inspectie van het Onderwijs, verslag oktober 2015, onderzoeksnummer 285269)

De inspectie concludeert dat op de afdeling Nederlands voortgezet onderwijs te Ferney-Voltaire alle kernindicatoren van voldoende tot goede kwaliteit zijn. De afdeling heeft de vastgestelde kwaliteit uit het inspectieonderzoek van 2011 weten te behouden en op enkele onderdelen verbeterd.

(Inspectie van het Onderwijs, verslag oktober 2015, onderzoeksnummer afwezig)

4.1 Bepaling van de kwaliteit (diagnose)

Voor de analyse wordt gebruik gemaakt van de inspectieverslagen, resultaten van de ouderenquêtes, functioneringsgesprekken, en schoolbezoeken van het NOB.

De analyse van de resultaten van de leerlingen die mee hebben gedaan aan het BOI-examen (een 20-tal leerlingen in de laatste 5 jaar) bevestigt de stelling van de voldoende kwaliteit van het aangeboden onderwijs: alle leerlingen zijn geslaagd en meer dan de helft met vermelding “zeer goed” en “goed”.

4.2 Formuleren van prioriteiten en doelen

Voor het inventariseren en initiëren van vernieuwingen wordt een nieuw proces voorgesteld. Naast dat het vanuit de vereniging (leerkrachten, ouders, bestuur) altijd mogelijk is om voorstellen tot vernieuwingen aan te dragen, zal in het voorjaar een brede discussie worden gehouden binnen de groep van leerkrachten en bestuur, voorbereid door een klein comité en mogelijk met een van te voren bepaald onderwerp. Tijdens deze discussie worden er rondom het specifieke onderwerp doelen en acties doorgesproken en vastgelegd.

4.3 Overzicht vernieuwingen en verbeterpunten voor de komende vier jaar

Activiteit Wat, Waarom	Activiteit Hoe	Planning Wanneer (begin, tussen, einde)	Verantwoordelijke Wie
Naar aanleiding van het inspectierapport 2015	Bij elkaar in de klas kijken. Intervisie verder uitbouwen als kwaliteitsverhogend middel	Jaarlijks; inmiddels ingevoerd. Bij succesvolle herhaling wordt dit punt ondergebracht in sectie 3.5	Alle leerkrachten
Inventarisatie digitale onderdelen van de	Voorbereiding en discussiestuk voor leraren	Schooljaar 2016-2017 – voorbereiding;	Coördinator PO

Activiteit Wat, Waarom	Activiteit Hoe	Planning Wanneer (begin, tussen, einde)	Verantwoordelijke Wie
gebruikte leermethoden	en bestuur	eerste uitvoering 2017-2018	
Werving nieuwe leerlingen en marketing	Uitbouwen gebruik sociale media Mogelijkheden internet uitbouwen	Lopend; middels overleg website, nieuwsbrief en facebook	Bestuur, Ann
Continue verbetering Interne Communicatie met ouders	Vernieuwde Nieuwsflits, mogelijk koppeling met Website, MailChimp	2017-2018; gestart, inclusief koppeling website, nieuwsbrief en facebook	Bestuur, Tanga, Igor
Bestuurshandboek om het bestuurlijke geheugen te verbeteren en het oriënteren en inwerken van nieuwe bestuursleden eenvoudiger te maken	Handboek waarin bestuurstaken, een kalender met terugkerende verplichte activiteiten, de belangrijkste beleidsstukken van de vereniging en een lijst met instanties en contactpersonen staan beschreven.		Bestuur
Speciale aandacht voor kinderen met een leervoorsprong		Lopend	Coördinator PO

4.4 Evalueren van het verbeterplan

Hoofdstuk 4.3 detailleert de gewenste vernieuwingen en verbeterpunten en concretiseert deze tot duidelijke taken met een begin en einde of een zekere regelmaat. Het schoolplanteam, dat verantwoordelijk is voor het schrijven van dit plan, is ook verantwoordelijk voor het jaarlijks evalueren van de uitvoering van het plan. Dit zal doorgesproken worden met het bestuur.

Voor elk van de taken is er een eindverantwoordelijke.

De NOB zelfevaluatie, de evaluatiegesprekken met het onderwijsteam, de ouderenquêtes, de individuele contacten, de bezoeken van de onderwijsinspecties vanuit Nederland en Vlaanderen zullen allen bijdrage tot een alertheid van het bestuur voor het behouden en verbeteren van de kwaliteit van het aangeboden onderwijs. Elk jaar zal er op basis van bovengenoemde input een aantal nieuwe aandachtspunten geformuleerd worden – dan wel aandachtspunten specifiek uitgewerkt worden, in samenspraak met bestuur en leerkrachten.

4.5 Borgen van kwaliteit

Dit schoolplan is de belangrijkste waarborg voor het vasthouden van de verbeterpunten. Dit plan is via de website beschikbaar voor het leerkrachtenteam en de leden van de vereniging.

Het feit dat het schoolplanteam verantwoordelijk is voor het jaarlijks evalueren van het plan en de jaarlijkse terugmelding aan het bestuur zal helpen in het identificeren van de sterkte en verbeterpunten van de vereniging en haar activiteiten en de alertheid van het team behouden. Dit plan is een levend document en een werkinstrument ten dienste van de vereniging en haar leden.